

Kritikus kábítószeres hatóanyag-tartalmának fokozott monitorozása

2012. I. hírlevél

Tartalom

- 1 Bevezető
- 2 A heroin tartalmú porok koncentrációja
- 2 Intravénásan használt szerek
- 3 Az amfetamin tartalmú porok koncentrációja
- 4 Az új szintetikus szerek lefoglalásainak alakulása
 - Szintetikus kannabinoidok
 - Katinonok
 - Fenetilaminok
 - További hatóanyagok

Bevezető

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium támogatásának köszönhetően kibővített keretek között indult újra a „Kritikus kábítószeres hatóanyag-tartalmának fokozott monitorozása” projekt, ennek eredményeként rendszeres tájékoztatást adunk a „designer drogok” vizsgálata során nyert adatokról is.

Az első negyedévi működés eredményeiről szóló hírlevélnek különös aktualitást ad az, hogy 2012. április 3-tól hatályba lépett a 66/2012. számú Kormányrendelet, ami tartalmazza – a szakmában „C-lista” néven közismert – új pszichoaktív anyagok jegyzékét. A „C-lista” témaköréről tematikai és terjedelmi okok miatt a hírlevélből egy különszámot készítettünk.

A hírlevél első részében rövid tájékoztatást adunk a heroin tartalmú porok vizsgálati eredményeiről. Mivel 2010-től a heroin a feketepiacon jelentősen visszaszorult, ezért ebben a számban az intravénás fogyasztáshoz köthető szerek alakulásáról készült rövid összefoglalót is bemutatjuk.

A második részben az amfetamin hatóanyag-tartalmának monitorozása során nyert adatokról, a koncentrációk alakulásáról nyújtunk tájékoztatást.

Az új szerekről szóló írásban vegyületsopontonként adunk áttekintést a lefoglalási adatok alakulásáról, amelyből kirajzolódnak a „designer drog”-piac főbb tendenciái a mefedron robbanásszerű térhódításától napjainkig.

A hírlevelek és riasztások továbbra is elérhetők az Intézet honlapján (www.bszi.hu), illetve a hírlevélre feliratkozott szakemberek részére megjelenéskor automatikusan megküldjük azokat. A feliratkozási szándékot továbbra is a druglab1@orfk.police.hu levélcímen kérjük jelezni.

Dr. Nagy Júlia
főtanácsos, osztályvezető
Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet
Szerves Kémiai Analitikai Szakértői Osztály

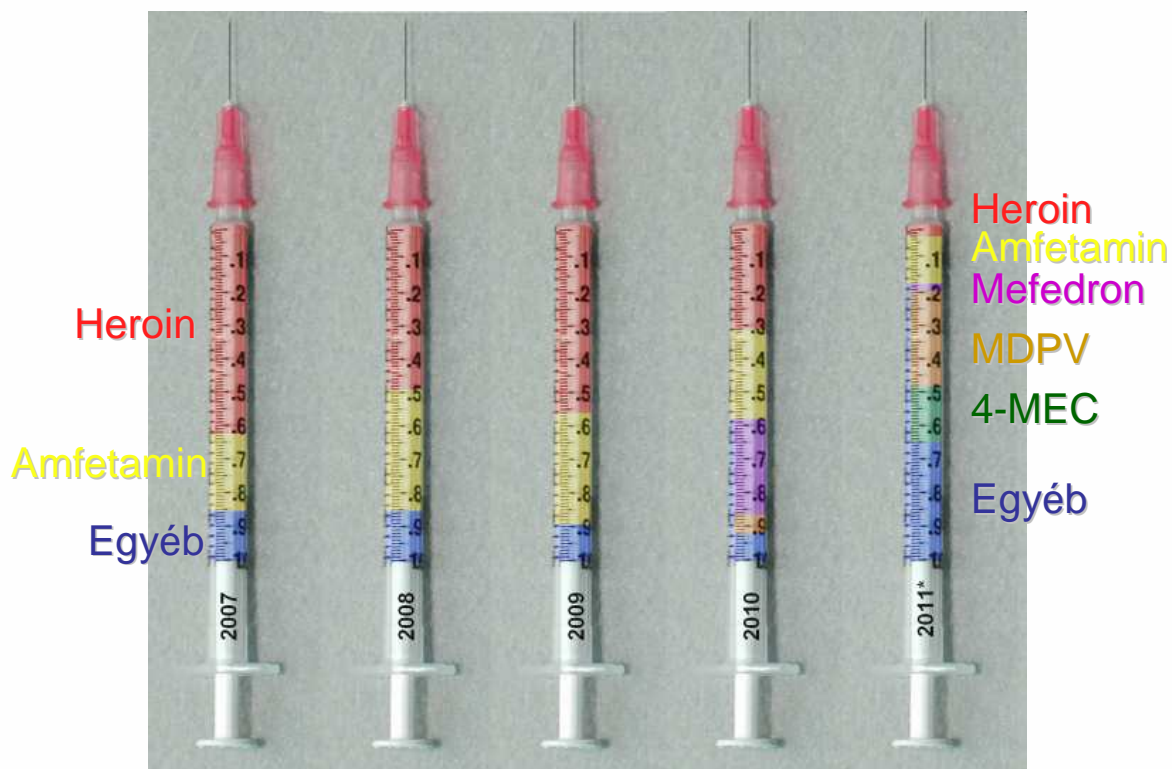
A heroin tartalmú porok koncentrációja

2011 folyamán és 2012 első negyedében, fogyasztási adagokba kiserelt, heroin tartalmú porok mindössze négy esetben kerültek lefoglalásra illetve vizsgálatra. A vizsgálati eredmények alapján, ezek a porok 0,7%, 4%, 9% illetve 34% heroin-bázist tartalmaztak.

Intravénásan használt szerek

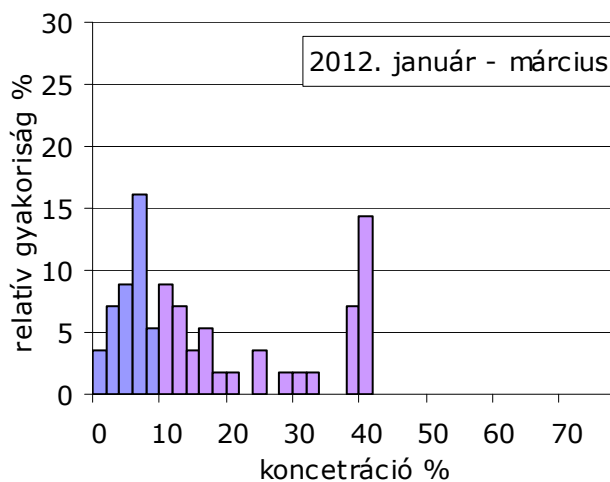
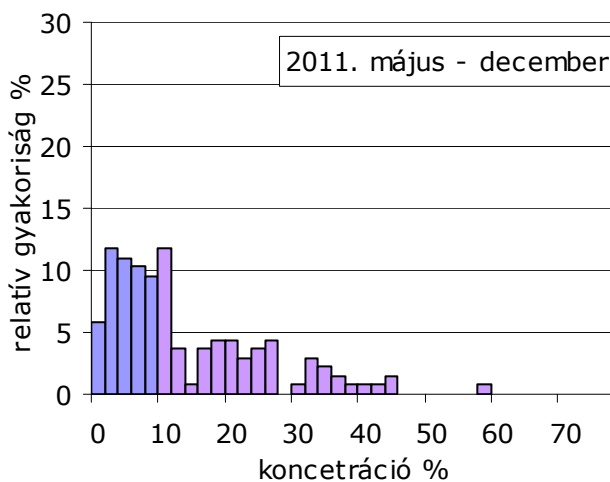
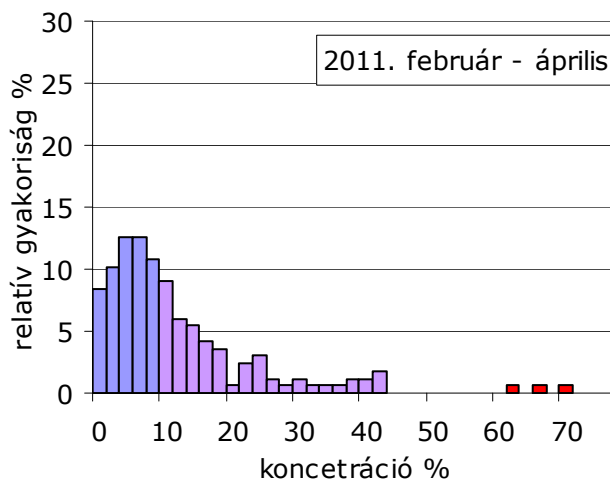
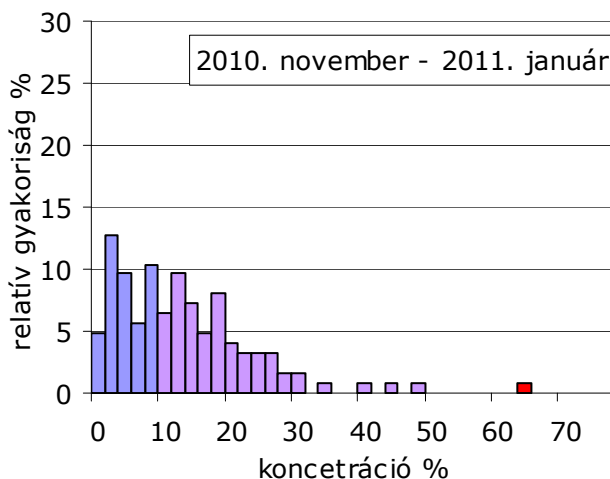
A laboratóriumi vizsgálatra kerülő, intravénás szerhasználathoz köthető tárgyacról kimutatott hatóanyagok összesítése alapján, figyelemmel kísérhető a fogyasztási módhoz kapcsolódó szerek körének és hozzávetőleges arányának alakulása. A 2011. évi összesített adatok még nem állnak rendelkezésre, az ábra a mintegy 95 %-os feldolgozottságú állapotot mutatja.

2011-ben az injektálásra használatos eszközökről heroint csupán néhány esetben mutattunk ki. Az intravénás szerhasználathoz főként a katinonok családjába tartozó anyagok (MDPV, 4-MEC) valamint az amfetamin köthetők. A vizsgált eszközök közel harmadáról többféle hatóanyag volt kimutatható, ezek a hatóanyag-kombinációk – a kisebb számban előforduló további hatóanyagok mellett – a kék színnel jelezett egyéb kategóriában kerültek összesítésre.

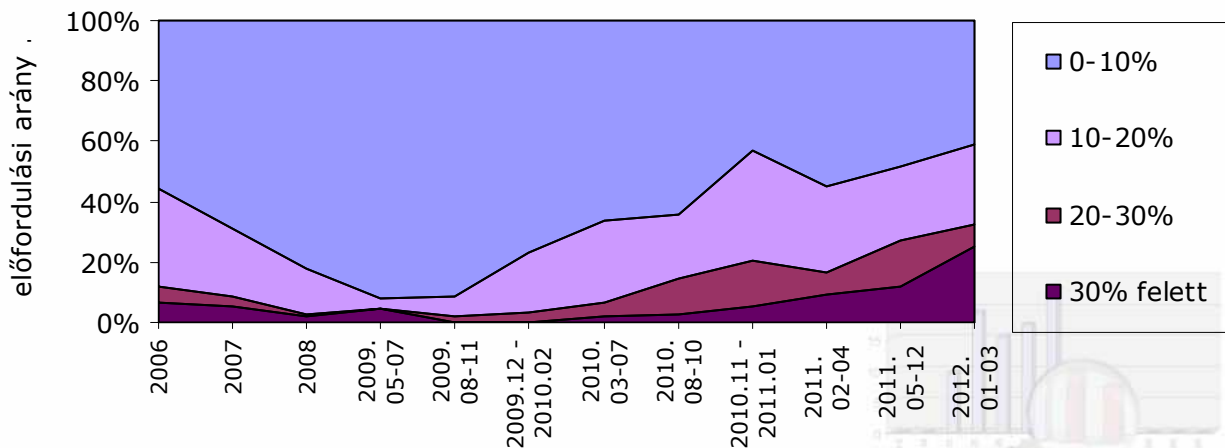

Az amfetamin tartalmú porok koncentrációja

Az amfetamin tartalmú porok esetében a 2011 májusától decemberig terjedő időszakban 136 minta, míg 2012. március végéig további 56 mintavizsgálati eredményei állnak rendelkezésre. Az alacsonyabb koncentrációjú amfetamin-porok esetében a koncentrációk alakulása a korábbi időszakokhoz képest nem mutat jelenős eltérést. 2011 végén több illegális amfetamin-laboratórium került lefoglalásra, a 2012 első negyedévében vizsgált, 40 % koncentrációjú minták nagy része e laboratóriumokhoz köthető.

Amfetamin porok koncentráció szerinti megoszlása

Az új szintetikus szerek lefoglalásainak alakulása

Az új szintetikus szerek lefoglalásainak alakulása célszerűen vegyületcsoportonként kerül bemutatásra. Az összesítések egyaránt tartalmazzák a korábban megjelent, az elmúlt két évben tiltólistára került és az utóbbi időszakban újonnan megjelent főbb „designer drug” hatóanyagokat. A diagramok segítségével jól követhetők a főbb piaci trendek, illetve megjelennek a jogszabályi változások piaci hatásai is. A diagramok a rutinvizsgálatok során nyert, illetve a monitoring rendszerben gyűjtött eredmények összesítését tartalmazzák. A 2011. évi rutinvizsgálatok eredményeinek összesítése mintegy 95 %-os feldolgozottságú, illetve a vizsgálatok időigényéből adódóan a 2012. évben lefoglalt minták eredményei sem állnak teljes mértékben rendelkezésre, így az utolsó fél év adatai még nem tekinthetők véglegesnek.

Az új szerekkel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az egyes, elterjedt köznapi elnevezések (pl. „MP”, „MP4”) nem köthetők egyértelműen egy adott hatóanyaghoz, illetve előfordulhat, hogy a csomagoláson feltüntetett megnevezés nem felel meg a csomag tartalmának. 2011 őszén vizsgált, egyik népszerű online boltból származó minták esetében, a címke szerint „ZZ-1” nevű anyag tiszta metilon volt, a „ZZ-2” nevű termék nagy mennyiségű izopentadront (feltehetően gyártási melléktermék) tartalmazó pentedron volt, míg a „benzo fury” jelölésű csomag tiszta lidokaint tartalmazott.

Különösen a szintetikus kannabinoidokat tartalmazó növényi törmelékek esetében fordul elő gyakran többféle hatóanyag keveréke, de számos esetben vizsgáltunk katinonokat tartalmazó keverékeket is.

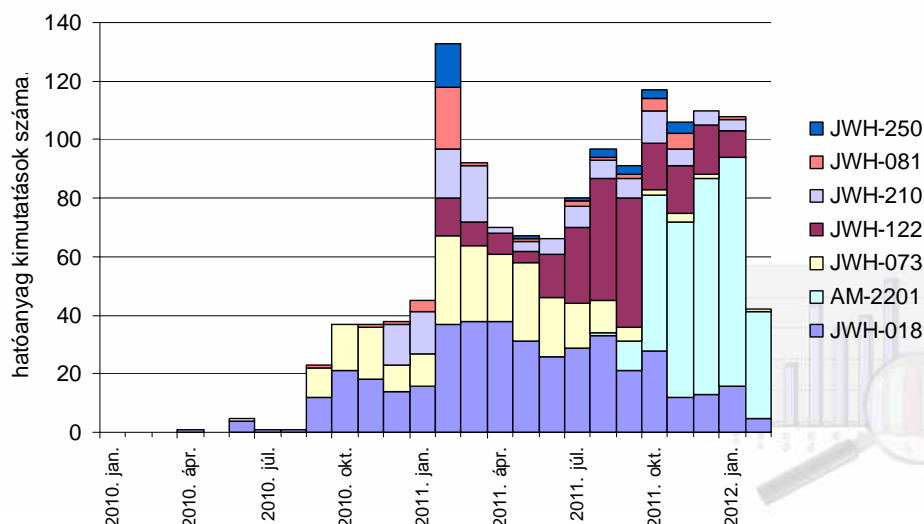
Szintetikus kannabinoidok

A szintetikus kannabinoidok esetében 2011 őszéig a JWH-018 és a JWH-073 voltak a leggyakrabban előforduló hatóanyagok, de számottevő mennyiségben fordult elő a JWH-122 és JWH-210 is. A leggyakoribb („JWH-” elnevezésű) szintetikus kannabinoidok listára vételéről 2011 őszére született szakmai javaslat, ezt követően jelentősen megnőtt az AM-2201 nevű szintetikus kannabinoid hatóanyagot tartalmazó növényi anyagok aránya a lefoglalásokban.

A diagramon szereplő, gyakoribb hatóanyagok mellett, a kisebb számban előforduló komponensek az RCS-4, JWH-019, AM-1220, UR-144, AM-694, JWH-203, CP47,497 és JWH-022 elnevezésű vegyületek voltak.

Az előzetes eredmények alapján, 2012 márciusától egyre több esetben fordult elő az UR-144 elnevezésű szintetikus kannabinoid hatóanyag.

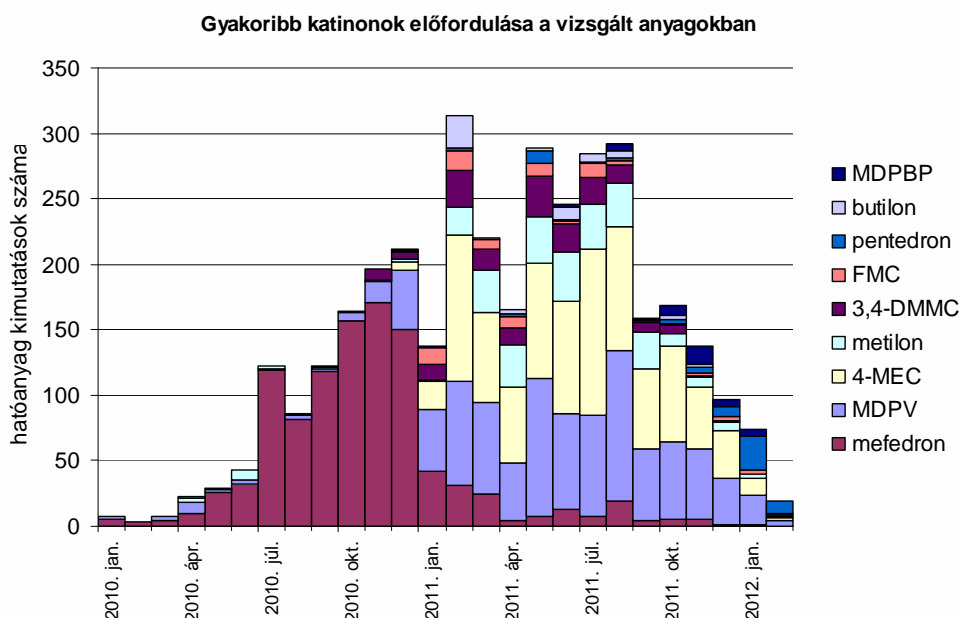
Gyakoribb szintetikus kannabinoidok előfordulása a vizsgált anyagokban

Katinonok

A katinonok családjába tartozó vegyületek esetében a legjelentősebb trend a mefedron megjelenése és elterjedése, majd a mefedron listára vételét követően az MDPV és a 4-MEC térnyerése volt. 2012 elején lefoglalt anyagok előzetes eredményei alapján, az MDPV és a 4-MEC listára vételét követően a pentedron gyakoriságának növekedése látszik meghatározónak.

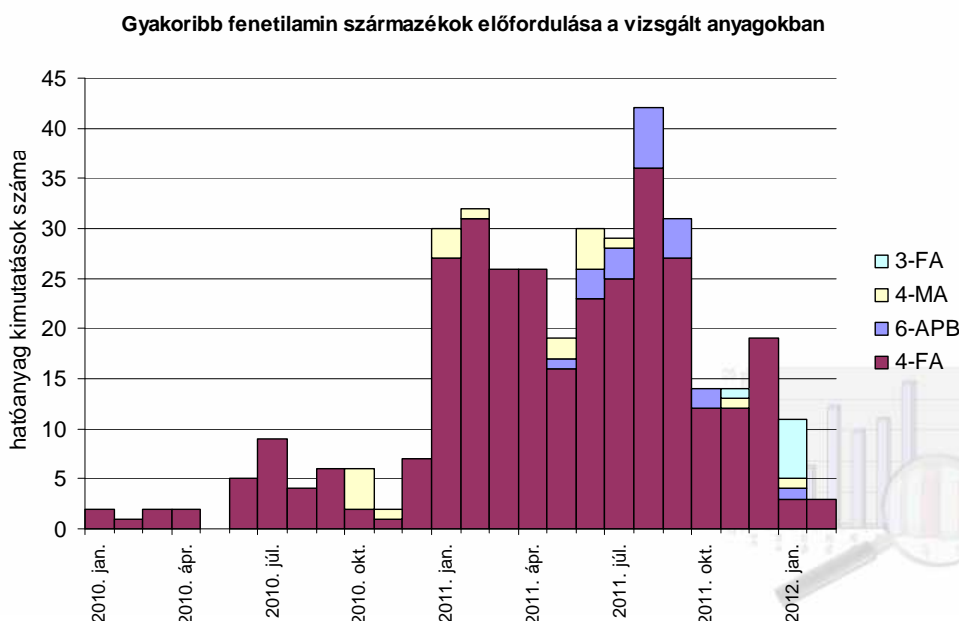
A diagramon szereplő, gyakoribb hatóanyagok mellett, a kisebb számban előforduló komponensek az etilkatinon, pentilon, PVP, etilon, bufedron, MDPPP, MPPP és nafiron voltak.

Fenetilaminok

A fenetilaminok vegyületcsaládjában a leggyakrabban előforduló vegyület a 4-fluoramfetamin (4-FA) volt, a lefoglalások száma 2011 januárjától jelentősen emelkedett. Az előzetes eredmények alapján, a 4-fluoramfetamin listára vételét követően egyre több esetben fordul elő a hozzá szerkezetileg hasonló, 3-fluoramfetamin (3-FA) nevű hatóanyag.

A diagramon szereplő, gyakoribb hatóanyagok mellett, a kisebb számban előforduló komponensek a 4-FMA, 2C-E, 2C-D, 3-FMA, 2-PEA, MDAI, DMMA nevű vegyületek voltak.

További hatóanyagok

A fenti három kategóriába nem sorolható további hatóanyagok előfordulásainak száma önmagában is alacsony. E vegyületek körében, a 2011-ben mintegy 50 mintából kimutatott metoxetamin (MXE) elterjedtsége tekinthető számottevőnek, illetve az alfa-metiltriptamin (AMT) fordult elő 7 esetben.

Egyéb anyagok (TFMPP, DBZP, pFPP, 2-DPMP, 5-MeO-AMT, o-dezmetil-tramadol) az elmúlt két év folyamán mindössze egy-egy vagy néhány esetben fordultak elő.

